A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2007. szeptember 13. *

A C-260/04. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2004. június 17-én

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: K. Wiedner, C. Cattabriga és L. Visaggio, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek,

az **Olasz Köztársaság** (képviseli: I. M. Braguglia, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. De Bellis avvocato dello Stato, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: olasz.

támogatja:

a **Dán Királyság** (képviseli: J. Molde, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

a **Spanyol Királyság** (képviseli: F. Díez Moreno, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozók,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, Juhász E., R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (előadó) és J. Malenovský bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2007. március 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetével az Európai Közösségek Bizottsága a Bíróságot annak megállapítására kéri, hogy az Olasz Köztársaság – mivel mindenfajta versenyeztetési eljárás nélkül megújított 329 lóversenyfogadás szervezésére vonatkozó koncessziót –nem teljesítette az EK-Szerződésből eredő kötelezettségeit, és különösen megsértette az átláthatóság általános elvét, valamint a megfelelő szintű nyilvánosság biztosításának a kötelezettségét, amelyek az EK 43. cikkből, valamint az EK 49. cikkből következnek.

Jogi háttér

A nemzeti szabályozás

2 Olaszországban a szerencsejátékok és a lóversenyfogadások szervezését eredetileg az Unione Nazionale per l'Incremento delle Razze Equine (a lófajták minőségének javítása érdekében létrejött nemzeti szövetség, a továbbiakban: UNIRE) számára tartották fenn, amely választhatott a közvetlen szervezés, illetve az említett fogadások begyűjtéséből és felvételéből álló szolgáltatások harmadik személyre bízása között. Az UNIRE a lóversenyfogadás-szervezést a lóversenyügynökségekre bízta.

3 Az 1996. december 23-i 662. sz. törvény (a GURI 303. számának rendes kiegészítése, 1996. december 28.) ezt követően a szerencsejátékok, valamint a lóversenyhez kapcsolódó fogadások lebonyolítását és szervezését a pénzügyminiszterre, valamint a mezőgazdasági, élelmezési és erdészeti erőforrások miniszterére bízta, amely

miniszterek felhatalmazást kaptak arra, hogy az említett lebonyolítást és szervezést akár közvetlenül lássák el, akár az általuk kijelölt közszervezetek, társaságok vagy bukmékerek útján. Az említett törvény 3. cikkének (78) bekezdése előírta, hogy rendelet útján szervezeti, funkcionális és pénzügyi szempontból, valamint a visszatartó erő és a fogadásokból származó bevétel tekintetében át kell szervezni a szerencsejátékokat és a lóversenyhez kapcsolódó fogadásokat.

4 Az említett törvény szóban forgó cikkének végrehajtása keretében az olasz kormány elfogadta az 1998. április 8-i 169. sz. köztársasági elnöki rendeletet (GURI 125., 1998. június 1.; a továbbiakban: 169/1998. sz. rendelet), melynek 2. cikke úgy rendelkezett, hogy a pénzügyminiszter az agrár- és erdészetpolitikai miniszterrel egyetértésben a közösségi jogszabályok alapján szervezett ajánlati felhívások keretében koncessziós szerződést köthet a megkövetelt feltételeknek megfelelő természetes személyekkel vagy társaságokkal. A 169/1998. sz. rendelet átmeneti jelleggel előírta az UNIRE által kötött koncessziós szerződések meghosszabbítását 1998. december 31-ig, illetve arra az esetre, ha az említett időpontot megelőzően nem bizonyul lehetségesnek az ajánlati felhívások megszervezése, 1999. december 31-ig.

5 Az 1999. április 7-i miniszteri rendelet (GURI 86., 1999. április 14.) ezt követően jóváhagyta a lóversenyfogadások begyűjtésére és felvételére vonatkozó hálózat megerősítésének tervét, melynek célja, hogy Olaszország egész területén a begyűjtési központok számát 329-ről 1000-re emelje. Miközben 671 új koncessziós szerződésre vonatkozóan ajánlati felhívást írtak ki, az 1999. december 9-i pénzügyminiszteri irányelv előírta az UNIRE 329 „korábbi koncessziós szerződésének" a meghosszabbítását. Ezen irányelv végrehajtása keretében az 1999. december 21-i pénzügyminiszteri határozat (GURI 300., 1999. december 23., a továbbiakban: megtámadott határozat) az említett koncessziós szerződéseket 2000. január 1-jétől kezdődően hatéves időtartamra meghosszabbította.

6 A 2001. december 28-i 452. sz. törvényerejű rendelet (GURI 301., 2001. december 29.), mely jelenleg, módosítást követően a 2002. február 27-i 16. sz. törvény (GURI 49., 2002. február 27.) ezt követően előírta egyrészt azt, hogy a korábbi koncessziós

szerződéseket a 169/1998. sz. rendelet szerint – közösségi ajánlati felhívás útján – újból odaítélik, és másrészt azt, hogy az említett koncessziós szerződések a végleges újbóli odaítélésükig maradnak hatályban.

7 Végezetül a költségvetési határidők és sürgős rendelkezések meghosszabbításáról szóló, 2003. június 24-i 147. sz. törvényerejű rendelet (GURI 145., 2003. június 25.), amely jelenleg, módosítást követően a 2003. augusztus 1-jei 200. sz. törvény (GURI 178., 2003. augusztus 2.; a továbbiakban: 200/2003-as törvény), a 8. cikkének (1) bekezdésében előírja, hogy minden koncessziós jogosult pénzügyi helyzetét tisztázni kell a „garantált minimum" problémájának megoldása érdekében, amely olyan díjkvóta, amelyet minden koncessziós jogosult köteles volt az UNIRE számára fizetni, függetlenül az adott évben szerzett tényleges bevételtől, és amely túlzottnak bizonyult, és a lóversenyfogadás-ágazatban gazdasági válsághoz vezetett. Az említett törvény végrehajtása keretében az UNIRE által kijelölt rendkívüli megbízott elfogadta a 2003. október 14-i 107/2003. sz. határozatot (a továbbiakban: 107/2003-as határozat), amely a már odaítélt koncessziós szerződéseket meghosszabbította annak érdekében, hogy meghatározzák azokat az összegeket, amelyeket a koncessziós jogosultaknak az utolsó kifizetés esedékességére vonatkozó, 2011. október 30-ában meghatározott határidő lejártáig, de legkésőbb az új koncessziók ajánlati felhívás útján történő odaítélésének időpontjáig ki kell fizetniük.

A tényállás és a pert megelőző eljárás

8 Egy, a lóversenyfogadás-ágazatban tevékenykedő magánszemély által benyújtott panaszra eljárva a Bizottság 2001. július 24-én az EK 226. cikk alapján felszólító levelet küldött az olasz hatóságok számára, amelyben felhívta a figyelmet arra, hogy a lóversenyfogadások szervezésére vonatkozó koncessziók odaítélésének olasz rendszere, és különösen az UNIRE számára odaítélt 329 korábbi koncessziós szerződésnek a megtámadott határozatban előírt, versenyeztetés nélküli megújítása ellentétes az átláthatóság általános elvével, valamint a közzétételi kötelezettséggel, melyek az EK 43. és 49. cikken alapulnak. Válaszul az olasz kormány a 2001. november 30-i és 2002. január 15-i levelekben közölte a 2002. február 27-i 16. sz. törvény tervezetét és annak elfogadását.

9 A Bizottság, mivel az említett törvény rendelkezéseire vonatkozó választ nem találta kielégítőnek, 2002. október 16-án indokolással ellátott véleményt bocsátott ki, amelyben felhívta az Olasz Köztársaságot arra, hogy a vélemény kézhezvételétől számított két hónapos határidőn belül fogadja el azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a véleménynek megfeleljen. 2002. december 10-i levelében az olasz kormány azt a választ adta, hogy az ajánlati felhívások megkezdése előtt pontosan meg kell határozni a még hatályban lévő koncessziós szerződések jogosultjainak a pénzügyi helyzetét.

10 A Bizottság, mivel semmilyen további tájékoztatásban nem részesült az említett tisztázási eljárás befejezését, valamint a kérdéses koncessziók újbóli odaítélésére vonatkozó versenyeztetési eljárás megkezdését illetően, a jelen kereset benyújtása mellett határozott.

11 A Spanyol Királyság, valamint a Dán Királyság az Olasz Köztársaság kérelmeinek támogatása végett az eljárásban beavatkozókként részt vesznek.

A keresetről

12 A Bizottság a keresetének alátámasztása érdekében egyetlen kifogást terjeszt elő. Azzal érvel, hogy az Olasz Köztársaság, mivel mindenfajta versenyeztetési eljárás nélkül megújított 329 lóversenyfogadás szervezésére vonatkozó, az UNIRE-nek odaítélt korábbi koncessziót, megsértette a Szerződésből eredő kötelezettségeit, és különösen az átláthatóság általános elvét és a közzététel kötelezettségét, amelyek az EK 43. és EK 49. cikkből következnek.

13 A Bizottság a keresetlevelében kifejti, hogy a közösségi jog tekintetében az olaszországi lóversenyfogadások szervezésének és begyűjtésének az odaítélését közszolgáltatási koncessziónak kell tekinteni. Emiatt az említett odaítélés nem tartozik a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelv (HL L 209., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 322. o.) hatálya alá. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából, és különösen a C-324/98. sz., Telaustria és Telefonadress ügyben 2000. december 7-én hozott ítéletből (EBHT 2000., I-10745. o.) azonban az következik, hogy azok a nemzeti hatóságok, amelyek ilyen szerződés odaítélését hajtják végre, kötelesek betartani a hátrányos megkülönböztetés tilalmának, valamint az átláthatóságnak az elvét annak érdekében, hogy biztosított legyen a nyilvánosság megfelelő szintje, mely lehetővé teszi a szolgáltatások piacának a verseny számára való megnyitását, valamint az odaítélési eljárás pártatlanságának az ellenőrzését.

14 A Bizottság e tekintetben megállapítja, hogy az olasz kormány az UNIRE 329 már meglévő koncessziójának a versenyeztetési eljárás nélküli megújításakor nem tartotta be az említett elvek követelményeit. A Bizottság álláspontja szerint ugyanis az ezen elvektől való eltérés csak az EK 45. cikkben és az EK 46. cikkben meghatározott esetekben, és az e cikkekben előírt indokok alapján engedélyezett. Az olasz kormány által hivatkozott igazolás azonban nem tartozik az említett cikkekben kifejezetten felsorolt indokok közé, illetve másodlagosan, az említett kormány nem bizonyította az említett eltéréseknek a szükségességét, valamint arányosságát a hivatkozott célkitűzések tekintetében.

15 Ellenkérelmében az olasz kormány azzal érvel, hogy a 200/2003-as törvény és a 107/2003-as határozat megfelel a közösségi jog a közszolgáltatási koncesszióhoz kapcsolódó követelményeinek. Az említett kormány álláspontja szerint az UNIRE korábbi koncesszióinak a meghosszabbítását annak szükségessége igazolja, hogy a koncesszió jogosultja számára biztosított legyen a folytonosság, a pénzügyi stabilitás, valamint a múltban eszközölt befektetések korrekt megtérítése, és igazolja továbbá annak szükségessége is, hogy a titkos tevékenységek végzése tekintetében visszatartó hatás érvényesüljön addig, amíg e koncessziók ajánlati felhívások útján odaítélhetővé válnak. Az ilyen igazolások közérdeken alapuló kényszerítő okok, amelyek

eltéréseket tesznek lehetővé a Szerződésben foglalt, a szolgáltatások piaca a verseny számára történő megnyitásának kötelezettségére vonatkozó elvek alól.

16 A dán kormány vitatja a fent hivatkozott Telaustria és Telefonadress ügyben hozott ítéletnek a Bizottság általi értelmezését az átláthatóság kötelezettségének terjedelme tekintetében a jelen ügyben felmerülthöz hasonló körülmények között. A spanyol kormány a maga részéről a fogadások engedélyezésének és lebonyolításának a sajátosságaira vonatkozó megfontolásokra hivatkozik, amelyeknek a figyelembevételét álláspontja szerint a Bizottság elmulasztotta.

17 Először is meg kell állapítani, hogy az olasz kormány nem vitatja, hogy a 200/2003-as törvényt és a 107/2003-as határozatot az indokolással ellátott véleményben foglalt határidő lejártát követően fogadták el.

18 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a kötelezettségszegés megtörténtét a tagállamnak az indokolással ellátott véleményben foglalt határidő végén fennálló helyzete alapján kell megítélni, és hogy a későbbi változásokat a Bíróság nem veheti figyelembe (lásd különösen a Bíróság C-282/02. sz., Bizottság kontra Írország ügyben 2005. június 2-án hozott ítéletének [EBHT 2005., I-4653. o.] 40. pontját és a C-514/03. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2006. január 26-án hozott ítéletének [EBHT 2006., I-963. o.] 44. pontját).

19 Következésképpen a 200/2003-as törvény és a 107/2003-as határozat rendelkezései nem lehetnek relevánsak az Olasz Köztársasággal szemben kifogásolt kötelezettségszegés értékelése tekintetében. A jelen kereset tehát csupán a megtámadott határozat vizsgálatán alapul.

20 Amint a Bizottság jogosan megállapítja, az olasz kormány nem vitatta sem a pert megelőző eljárás során, sem pedig a jelen eljárás keretében, hogy az olaszországi lóversenyfogadások szervezésének és begyűjtésének odaítélése közszolgáltatási koncessziót képez. Ezt a minősítést fogadta el a Bíróság a C-338/04., C-359/04. és C-360/04. sz., Placanica és társai egyesített ügyekben 2007. március 6-án hozott ítéletében (EBHT 2007., I-1891. o.), amelyben az EK 43. cikket és az EK 49. cikket ugyanezen nemzeti szabályozás tekintetében értelmezi.

21 Nyilvánvaló, hogy a közszolgáltatási koncesszió nem tartozik a 92/50 irányelv hatálya alá (lásd a C-458/03. sz. Parking Brixen ügyben 2005. október 13-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-8585. o.] 42. pontját).

22 A Bíróság megállapította, hogy a közszolgáltatási koncessziós szerződések a közösségi jog jelen állapotában nem tartoznak a 92/50 irányelv hatálya alá, az azokat megkötő hatóságok mégis kötelesek tiszteletben tartani általában a Szerződés alapvető szabályait, és különösen az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmát (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Telaustria és Telefonadress ügyben hozott ítélet 60. pontját és a C-231/03. sz. Coname-ügyben 2005. július 21-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-7287. o.] 16. pontját, valamint a fent hivatkozott Parking Brixen ügyben hozott ítélet 46. pontját).

23 A Bíróság ezt követően megállapította, hogy a Szerződésnek a közszolgáltatási koncesszióra vonatkozó rendelkezései, különösen az EK 43. cikk és az EK 49. cikk, valamint az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma az egyenlő bánásmód elvének különös kifejeződései (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Parking Brixen ügyben hozott ítélet 48. pontját).

24 E tekintetben az egyenlő bánásmód elve és az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma többek között átláthatósági kötelezettséget

foglal magában, amely lehetővé teszi, hogy a koncesszióba adó hatóság biztosítsa ezen elvek tiszteletben tartását. Ezen, e hatóságot terhelő átláthatósági kötelezettség azt jelenti, hogy minden potenciális ajánlattevő számára megfelelő mértékű nyilvánosságot kell biztosítani, amely a szolgáltatási koncesszió versenyre történő megnyitását, és az odaítélési eljárás pártatlanságának ellenőrzését lehetővé teszi (lásd ilyen értelemben a fent hivatkozott Telaustria és Telefonadress ügyben hozott ítélet 61. és 62. pontját, valamint a fent hivatkozott Parking Brixen ügyben hozott ítélet 49. pontját).

25 A jelen ügy tekintetében meg kell állapítani, hogy a lóversenyfogadások szervezésére vonatkozó koncesszió odaítélése céljából történő versenyeztetés teljes hiánya ellentétes az EK 43. cikkel, valamint az EK 49. cikkel, és különösen sérti az átláthatóság általános elvét, valamint a megfelelő szintű nyilvánosság biztosításának kötelezettségét. A 329 korábbi koncesszió ajánlati felhívás nélküli megújítása ugyanis akadályozza az említett koncessziók a verseny számára való megnyitását, valamint az odaítélési eljárás pártatlanságának ellenőrzését.

26 Ilyen körülmények között azt kell vizsgálni, hogy megengedhető-e a koncessziók említett megújítása az EK 45. és az EK 46. cikkben kifejezetten előírt eltérések címén, illetve, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében azokat igazolja-e közérdeken alapuló kényszerítő indok (lásd ebben az értelemben a C-243/01. sz., Gambelli és társai ügyben 2003. november 6-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-13031. o.] 60. pontját, és a fent hivatkozott Placanica és társai ügyben hozott ítélet 45. pontját).

27 Az ítélkezési gyakorlat e tekintetben számos közérdeken alapuló kényszerítő indokot elfogadott, mint például a fogyasztóvédelmi célkitűzések, a csalásnak, valamint az állampolgárok arra való ösztönzésének a megakadályozása, hogy túlzott összegeket költsenek szerencsejátékra, valamint általánosságban a szociális egyensúly megzavarásának megelőzése (a fent hivatkozott Placanica és társai ügyben hozott ítélet 46. pontja).

28 Bár tény, hogy a tagállamok szabadon állapíthatják meg a szerencsejátékokkal kapcsolatos politikájuk célkitűzéseit, illetve adott esetben szabadon határozhatják

meg a szükségesnek tartott konkrét védelmi intézkedéseket, az általuk alkalmazott korlátozásoknak meg kell felelniük azon feltételeknek, amelyeket a Bíróság alakított ki a korlátozások arányosságával kapcsolatos ítélkezési gyakorlatában (a fent hivatkozott Placanica és társai ügyben hozott ítélet 48. pontja).

29 Következésképpen meg kell vizsgálni, hogy a koncessziók mindenfajta versenyeztetési eljárás nélkül történő megújítása alkalmas-e az Olasz Köztársaság által elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására, és nem lép-e túl az annak megvalósításához szükséges mértéken. Az említett megújításnak azonban mindenképpen hátrányos megkülönböztetéstől mentesnek kell lennie (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Gambelli és társai ügyben hozott ítélet 64. és 65. pontját, valamint a fent hivatkozott Placanica és társai ügyben hozott ítélet 49. pontját).

30 Nem vitatott, hogy az olasz kormány jóváhagyta a lóversenyfogadások begyűjtésére és felvételére vonatkozó hálózat megerősítésének tervét, melynek célja, hogy Olaszország egész területén 329-ről 1000-re emelje a begyűjtési központok számát. E megerősítési terv végrehajtása érdekében 671 új koncessziót ítéltek oda versenyeztetési eljárás keretében, míg a meglevő korábbi 329 koncessziót versenyeztetés nélkül megújították.

31 E tekintetben az olasz kormány nem hivatkozott olyan, eltérést alkalmazó intézkedésekre, amelyeket az EK 45. cikk és az EK 46. cikk kifejezetten előír. Az említett kormány ezzel szemben az említett, ajánlati felhívás nélkül történő megújításokat különösen a fogadások begyűjtéséhez és elosztásához kapcsolódó illegális tevékenységek kialakulása visszatartásának a szükségességével igazolja.

32 Az olasz kormány azonban az ellenkérelmében nem fejtette ki, hogy a mindenfajta versenyeztetési eljárás mellőzése milyen alapon szükséges e tekintetben, és nem terjesztett elő olyan érvelést, amely megcáfolja a Bizottság által felrótt kötelezettségszegésre vonatkozó kifogásokat. Az említett kormány különösen nem igazolta azt,

hogy a meglévő koncessziók mindenfajta versenyeztetési eljárás nélkül történő meghosszabbítása hogyan akadályozhatja a lóversenyfogadások ágazatában az illegális tevékenységek kialakulását, és csupán arra az érvre szorítkozott, hogy a 200/2003-as törvény és a 107/2003-as határozat megfelel a közösségi jog közszolgáltatási koncesszióval kapcsolatos követelményeinek.

33 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az illetékes nemzeti hatóságoknak kell bizonyítaniuk egyrészt azt, hogy az általuk alkalmazott szabályozás az EK 45. cikk és az EK 46. cikk értelmében alapvető érdek, vagy az ítélkezési gyakorlat által elfogadott közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján szükséges, és másrészt azt, hogy az említett szabályozás megfelel az arányosság elvének (lásd ebben az értelemben a C-41/02. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2004. december 2-án hozott ítélet [EBHT 2004., I-11375. o.] 47. pontját, a C-38/03. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2005. január 13-án hozott ítélet [az EBHT-ban nem tették közzé] 20. pontját és a C-255/04. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2006. június 15-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-5251. o.] 29. pontját).

34 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az UNIRE korábbi koncessziói versenyeztetés nélkül történő megújításának ténye nem alkalmas az Olasz Köztársaság által követett célkitűzés megvalósításának biztosítására, és túllép azon a mértéken, amely annak megakadályozásához szükséges, hogy a lóversenyfogadások ágazatában tevékenykedő piaci szereplők bűncselekményeket vagy visszaéléseket kövessenek el.

35 Ezenfelül az olasz kormány által előterjesztett gazdasági jellegű, olyan indokok tekintetében, mint a koncessziók jogosultjai számára a folytonosságnak, a pénzügyi stabilitásnak, valamint a múltban eszközölt befektetések korrekt megtérülésének a biztosítása, elegendő arra emlékeztetni, hogy ezek nem fogadhatók el olyan jellegű, közérdeken alapuló kényszerítő indokoknak, amelyek igazolják a Szerződés által biztosított egyik alapszabadság korlátozását (lásd ebben az értelemben a C-35/98. sz. Verkooijen-ügyben 2000. június 6-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-4071. o.] 48. pontját és a C-388/01. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2003. január 16-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-721. o.] 22. pontját).

36 Következésképpen az olasz kormány által a 329 korábbi koncessziós szerződés mindenfajta versenyeztetési eljárás nélkül történő megújításának igazolása érdekében hivatkozott semmilyen közérdeken alapuló kényszerítő indok nem fogadható el.

37 Meg kell tehát állapítani, hogy a Bizottság keresete megalapozott.

38 A fenti megfontolásokból következik, hogy az Olasz Köztársaság – mivel előzetes versenyeztetés nélkül megújított 329 lóversenyfogadás szervezésére vonatkozó koncessziót –nem teljesítette az EK 43. cikkből és az EK 49. cikkből eredő kötelezettségeit, és különösen megsértette az átláthatóság általános elvét, valamint a megfelelő szintű nyilvánosság biztosításának a kötelezettségét.

A költségekről

39 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel az Olasz Köztársaság pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az Olasz Köztársaság – mivel mindenfajta versenyeztetési eljárás nélkül megújított 329 lóversenyfogadás szervezésére vonatkozó koncessziót – nem teljesítette az EK 43. és az EK 49. cikkből eredő kötelezettségeit, és különösen megsértette az átláthatóság általános elvét, valamint a megfelelő szintű nyilvánosság biztosításának a kötelezettségét.**

2) **A Bíróság az Olasz Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások